

Bilag 7.

Udskrift

af Sønderhald Østerlisberg og Kongfø Herreders Thingprotokol.

Tirsdagen den 12te December 1797 blev Retten sat og betjent af den competente Dommer og Skriver Stådfelt i Dørværelse af de sædvanlige Stoffemænd.

Udi den af Hr. Kammerherre, Baron von Hardenberg mod Uggelhusø Beboere i Birring Sogn anlagte Sag blev affagt og i Retten lydelig oplæst følgende

D o m:

Denne Sag, som er anlagt af Frisenvold Stamhusets Eier Hr. Kammerherre, Baron von Hardenberg imod Uggelhusø Beboerne i Birring Sogn, Sønderhald Herred er gjort anhängig herved Retten ved Dom, — Stævning den 31te Oktober sidstleden, hvilken Dag den ogsaa er optagen til Doms. —

Efter de derunder fremkomne Dokumenter og Beviisligheder, findes følgende at have givet Anledning til Søgsmålet; I Gudens-Naen nær ved Frisenvold Hovedgaard ligger en Løsegaard, som tilhører Frisenvold, og denne Løsegaard har ikke alene den Forret, at den er spændt eller sat tværs over hele Naen, men efter Kong Christian den 5tes udgivne Skjøde af 11te November 1684 er den forundt Rettighed til at fiske midtstrøms med Opfiskning paa begge Sider af Fjorden indtil Udbyehøi. — Denne Løsegaard have Stamhuset Frisenvolds Eiere Tid efter anden bortforpagtet i visse Aaremaal til forskjellige Tider og disse have paastaet og troet at Uggelhusø-Beboerne, der bo længere ned ved Fjorden, i Særdeleshed vare de, der forøvede ulovlig Fiskeri i Strømmen ved utilladelige Fiskegarn baade der og paa Grundene tvært imod de bemeldte Løsegaard forundte Benaadninger. — I denne samme Anledning have Fiske-Forpagterne i de senere Tider ladet efterjage paa hvad Maade Fiskeriet blev drevet samt hvilke Fiskegarn Bedkommende havde brugt; ved deslige Randsagninger have de af Fiske-Forpagterne til forskjellige Tider udsendt Mænd foresundet Fiskegarn ved og hos Uggelhusø; thi i 1790 have de først borttaget tvende saakaldte Kringelgarn, som fandtes hængende paa Bæle nedenfor Uggelhusø, og derefter have de i samme Aar anden Gang antruffen og borttaget et Fiskegarn, som var lagt i Vandet. — I Aaret 1795 have daværende Fiskeforpagtere atter foranstaltet Efterjøgning anlangende ulovlige Fiskerestaber i Fjorden, hvor de da have funden og borttaget et Kringelgarn som hængte op paa Landet ved Fjorden i Nærheden af Uggelhusø. Efter at de i Aaret 1790 fundne Garn vare borttagne, har daværende Fiskeforpagter erhvervet et Thingsvidne fra Randers Bythingsret begyndt den 22de Marts og sluttet den 24de dito 1790, og efter at der ved igjentager Randsagning udi Aaret 1795 atter blev funden Fiskegarn ved Uggelhusø, har Herstabet som Eier af Frisenvold Løsegaard først andraget Sagen for Stedets Amtmand i Dverensstemmelse med Forordningen af 13de Mai 1769, da Uggelhusø-Beboerne den Tid vare blevne Selveiere, men da ingen mindelig Afgjørelse kunde tilveiebringes, saa har bemeldte Herstab erhvervet 3de Thingsvidner, det første fra Frisenvold Birkething begyndt den 9de Juli 1795 og sluttet den 20de August s. A., det andet fra denne Ret begyndt den 8de December 1795 og sluttet den 12te April 1796 og det 3die fra Randers Bythingsret, begyndt den 14de August og sluttet den 28de dito 1797. — Ved alle disse Thingsvidner har Citanten søgt at ville bevise, at Uggelhusø-Beboerne have brugt utilladelige Fiskegarn, og at de tillige skulle have drevet Fiskeriet paa forbudne Steder i Randers Fjord. — Efterat de 2de første Thingsvidner vare erhvervede, haver Citanten endvidere i Dverensstemmelse med Forordningerne af 10de Juli 1795 og 20de Januar 1797 formelig andragen Sagen for vedkommende Forligelses-Commission, hvor den dog ikke er bleven affandlet, men i dets Sted er den under 19de Juni sidstleden henvist til Afgjørelse ved Rettergang, og den 31te Oktober sidst er den som formeldt gjort anhängig ved Dom-Stævning. Ved at overstue Sagen efter dens væsentlige Bestaendighed, saavel i Henhold til Citanten som de Saggivne vil det fornemmelig blive at betragte.

I. Hvorvidt det Frisenvold forrige Eiere givne Privilegium til at anlægge og bruge en Løsegaard tværs over Gudens-Naen, nedenfor Frisenvold Hovedgaard kan anses at give disse Rettighed til at drive Fiskeriet i Naen og Fjorden med de andre omgrændsende Lodseieres eller Jordbrugeres Udelukkelse.